

10.11.2022

Gimnastyka języka – Część 20

RÓŻNICOWANIE GŁOSEK Ż-DŻ

Głoski **ż** oraz **dż** to głoski miękkie, środkowojęzykowe, dźwięczne. Różni je sposób artykulacji - głoska **ż** jest głoską szczelinową, natomiast **dż** - zwarto-szczelinową.

Trudności w różnicowaniu słuchowym tych głosek wynikają u dzieci ze słabszej ich identyfikacji. Aby pomóc usprawnić tę zdolność, warto wykorzystać poniższe ćwiczenia:

1. Dziecko powtarza/odczytuje poniższe zestawienia sylab:

ŻA - DŻA	AŻA - ADŻA
ŻE - DŻE	EŻE - EDŻE
ŻO - DŻO	OŻO - ODŻO
ŻU - DŻU	UŻU - UDŻU

2. Następnie dziecko powtarza zwroty:

żrebak dziadka
zioła Madzi
dziwne mazidło
dziewięć poziomek
tydzień dla Ziemi
miedziane guziki
rodzina Józia
późna godzina
dziób zimorodka
nadziewane ziemniaki

3. W następnej kolejności - zdania:

Dziadek uprawia zioła.
W poniedziałek urodził się żrebak.
Kozioł zjadł mi jagodziankę.
Madzia ogląda łabędzie w parku.
Bliźniaki są w odwiedzinach u babci Ziuty.
Budzik mi dzisiaj nie zadziałał.
Zbieram prawdziwki i koźlaki

4. Warto zaproponować dziecku zabawę w rozdzielanie, np. kolorowych karteczek, na dwie grupy - z głoską **ż** oraz **dż**. Na karteczkach zapisujemy słowa:

zima	zioła	ziemniaki	ziemia	zięba	ziarno
zielony	dziadek	dziobak	dziennik	dziupła	dzik
działo	bazie	gałęzie	jezioro	więzienie	kuźnia
łazienka	ludzie	nadzień	tydzień	niedziela	godzina

5. Uzupełnianie słów:

Na obiad był kotlet z ...emniakami.
Nauczycielka wpisuje oceny w ...ennik.
Tomek był zmęczony i zaczął ...ewać.
Orzeł ma ostry i zakrzywiony ...ób.
Młody koń to ...rebak.
Na zdjęciu jest Tomek i jego ro...na.

6. Rozwiązywanie zagadek:

Rozwiąż zagadkę taką:
kto jest Twojego taty tatą?

On dziesiąty jest w kolejce,
gdzie stoi dwanaście miesięcy.

I wiosną, i zimą,
w lecie i w jesieni,
ona w kalendarzu
zawsze się czerwieni.

Gdy nas mrozi chłód,
wodę ścina lód,
spadły liście z drzew,
umilkł ptaków śpiew,
krótkie, chmurne dni,
- jak ta pora się zwie?

Po niedzieli, tym dniem
zaczynamy tydzień.

Woda chłodna, czysta
spod kamieni bije.
Spragniony wędrowiec
chętnie z niego pije.

Jak razem się nazywa:
babcia i prababcia siwa,
dziadek szpakowaty i dzieci
- obok mamy i taty?

Źródła:

J. Cieszyńska „Metody wywoływania głosek”,

Słowniczek zajęciowy ż (<https://domologo.pl/logopedia/wymowa/gloski-ciszace/slowniczek-zajeciowy-gloska-z-3/>),

Słowniczek zajęciowy dż (<https://domologo.pl/logopedia/wymowa/gloski-ciszace/gloska-dz-gloski-ciszace/slowniczek-zajeciowy-gloska-dz-3/>),

Zagadki dla dzieci (<https://zagadkidladzieci.net/>).

opracowała: mgr Monika Śpiewak-Sondej, logopeda